

PROGRAMOVÝ SBORNÍK XVI. ROČNÍK

PÍSNÍ A TANCEM

Luhačovice 11. - 14. září 2008

Uspořádáno pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky **Miloslava Vlčka**, předsedkyně klubu Senátu Parlamentu České republiky **Aleny Gajdůškové** a hejtmana Zlínského kraje **Libora Lukáše**.

Folklorní sdružení České republiky, Město Luhačovice, Lázně Luhačovice, a.s., Zlínský kraj, Městský dům kultury Elektra Luhačovice, SOŠ Luhačovice, Městys Pozlovice, Royal Spa - lázeňské hotely

Folklorní sdružení České republiky

Folklorní sdružení České republiky je zájmovou, nepolitickou organizací dětí, mládeže i dospělých, která ve více než čtyřech stovkách členských souborů sdružuje přibližně čtrnáct tisíc členů. Je největším kulturním občanským sdružením v naší zemi a patří k nejvýznamnějším dětským a mládežnickým organizacím České republiky. Téměř tři čtvrtiny členské základny Sdružení tvoří děti a mládež. Pětapadesát členských folklorních festivalů a slavností každoročně navštíví takřka jeden a půl milionu lidí.

Autonomními součástmi Sdružení je sedmnáct regionálních organizací, které pomáhají v činnosti svým folklorním souborům, muzikám a pěveckým sborům ve většině našich národopisných oblastí. Folklorní sdružení České republiky udržuje velmi úzké kontakty s mezinárodními organizacemi CIOFF, IOV a IGF a přímo komunikuje s národními a oblastními folklorními asociacemi na Slovensku, v Maďarsku, Polsku, Německu, Rakousku, Itálii, Španělsku, Rusku, v pobaltských a dalších státech.

Desítky folklorních souborů - členů Folklorního sdružení České republiky, každý rok úspěšně reprezentují Českou republiku v zahraničí. Českým, moravským i slezským lidovým krojům a folkloru, písním, hudbě i tanci, tleskají diváci nejen v evropských zemích, ale stále častěji také v zámoří. Naše folklorní soubory a vytříbené hudební, taneční a pěvecké umění jejich členů znají a obdivují na celém světě. Naši zemi prostřednictvím zahraničních kontaktů Folklorního sdružení České republiky navštívily a poznaly během dosavadních osmnácti let činnosti organizace tisíce mladých lidí, kteří v rámci stovek zahraničních souborů účinkovali na našich folklorních festivalech.

Členské soubory i širokou veřejnost Folklorní sdružení České republiky informuje o aktuálním dění v oblasti folklorního, souborového a festivalového

hnutí prostřednictvím měsíčníku Folklor. Celobarevný časopis přináší zajímavé rozhovory, reportáže a další materiály z konkrétní činnosti folklorních souborů, zaměřuje se však i na další oblasti lidové kultury a tradic a jejich propojení s cestovním ruchem a turismem. Stále kvalitnější a populárnější jsou webové stránky, které v letošním roce doznaly výrazné kvalitativní proměny a jsou stále vyhledávanějšími.

Nejen pro své členské kolektivy, ale i pro umělecké a základní školy a širokou veřejnost vydává Folklorní sdružení České republiky metodické materiály, především zpěvníky lidových písní, taneční sborníky a Kalendář folklorních akcí. V loňském roce začalo v Praze fungovat Informační centrum FoS ČR a poprvé vyšel Katalog folklorních akcí a festivalů. Pro zahraniční návštěvníky České republiky vydává Sdružení přehledný, vícejazyčný propagační materiál Mezinárodní folklorní festivaly a folklorní slavnosti v České republice s termíny nejvýznamnějších akcí. Prostřednictvím našich velvyslanectví se tento materiál dostává prakticky do celého světa.

Mezi hlavní akce Folklorního sdružení České republiky patří reprezentační Národní krojový ples, který se v příštím roce poprvé uskuteční v hlavním městě Praze, Celostátní soutěžní přehlídka dětských zpěváků lidových písní Zpěváček ve Velkých Losinách, Mezinárodní festival dětských folklorních souborů Písní a tancem v Luhačovicích, koncerty hvězd za účasti vítězů soutěže Zpěváček a Slávik Slovenska, Mistra Petra Dvorského a dalších uměleckých osobností v Praze, cyklus nesoutěžních přehlídek dospělých souborů Prameny či Mezinárodní folklorní festival Pražský jarmark. Všech těchto akcí se zúčastňují čelní představitelé našeho politického, společenského a uměleckého života, ministři, poslanci, senátoři, hejtmani krajů, primátoři a starostové měst, z nichž mnozí pestrou činnost a programové aktivity Folklorního sdružení České republiky osobně podporují.

Informace o činnosti Folklorního sdružení České republiky, kontakty na soubory, pořadatele festivalů a slavností či redakci časopisu získáte na adrese:

Folklorní sdružení České republiky

Senovážné náměstí 24

116 47 Praha 1

tel.: 234 621 218, 234 621 395

e-mail: foscr@adam.cz

www.folklornisdruzeni.cz

• Město a lázně • Luhačovice

Díky úspěšnému lázeňství, bohatému kulturnímu, společenskému a sportovnímu vyžití a v neposlední řadě i krásnému prostředí se staly Luhačovice vyhledávaným letoviskem, kde se nejenom navrácí zdraví, ale je zde možné i příjemně relaxovat za zvuku zurčících pramenů a tichého zpěvu fontán.

Největší moravské lázně leží asi patnáct kilometrů od Zlína na říčce Horní Olšavě. Nevynikají pouze minerálními prameny, ale také příznivými klimatickými poměry. K příjemným procházkám lákají zdejší hluboké, většinou smíšené lesy, okolí přehrady, upravené a vyzdobené parky. Nejznámější fontánou je Bruselská od Jana Kavana. Nejnovější vybudovaná pak je fontána zdobící kruhový objezd v centru lázní z roku 2000.

Oblast Horní Olšavy byla známa již člověku žijícímu před třiceti tisíci lety. Již pravěcí lovci pravděpodobně záměrně vyhledávali místní prameny.

První písemná zmínka o Luhačovicích pochází z roku 1412. Zdejší kraj byl poměrně chudý a obyvatelstvo trpělo častými nájezdy Tatarů, Turků a uherských Kuruců. Majitelé panství se střídali až do roku 1629. V tomto roce se panství dostalo do vlastnictví uherského šlechtického rodu Serenyiů. Ti rozpoznali velké bohatství v podobě minerálních pramenů a začali postupně s jejich úpravou a rozvojem lázeňství. Avšak na počátku dvacátého století prostředky hraběcí rodiny nestačily a lázním hrozila stagnace a úpadek. Tehdy přišel do Luhačovic MUDr. František Veselý, který založil akciovou společnost, s jejímž vznikem začal obrovský rozvoj zdejších lázní.

Luhačovice ač poměrně malé svou rozlohou, se řadí mezi nejvýznamnější lázeňská místa v České republice.

Jsou to vody zejména Vincentky, Ottovky, Aloisky, které vepsaly toto místo do vědomí a srdcí tisíců lidí od nejmenších po seniory. Zdejší léčivé vody jsou považovány za jedny z nejučinnějších v Evropě nejen pro vysoký obsah minerálních látek, ale také pro vynikající proplynění. V lázních je využíváno celkem šestnáct hydrouhličitanochloridosodných kyselek a jeden pramen sirný. Vody obsahují sodík, draslík, vápník, hořčík, železo, mangan, měď, stroncium, hliník, jód, lithium, baryum, fluor, berylium, nikl, cín, titan a zinek. Některé prameny jsou volně přístupné veřejnosti, a to Vincentka, Ottovka, Aloiska, dr. Štastného a sv. Josefa, jiné, například Amandka, Janovka, Elektra, Jubilejní, Sirný a Jaroslava, se používají ke koupelím a inhalacím v léčebných zařízeních.

V Luhačovicích se léčí onemocnění dýchacího ústrojí, trávicího traktu, nemoci z poruch látkové výměny, poruchy pohybového aparátu, nemoci oběhového ústrojí a onkologické případy po ukončení léčby.

Uklidňující prostředí Luhačovic je ideální nejenom pro lázeňské hosty, ale i pro rekreaci a hledání inspirace. Snad nejznámějším hostem tohoto místa, který se sem vrátil celkem pětadvacetkrát, byl hudební skladatel Leoš Janáček, vznikla zde jeho Glagolská mše a část opery Liška Bystrouška. Rádi sem jezdili Josef Suk, Jaroslav Kvapil, ale i Vladimír Menšík, Oldřich Nový či František Kožík. Slovenský architekt Dušan Jurkovič zde na počátku 20. století realizoval své stavby, které vtiskly Luhačovicím neodolatelné kouzlo. Jeho stavby nenarušují okolní přírodu, ale stávají se její součástí a zároveň dobře slouží lidem, pro které jsou určeny, přičemž vycházejí z prvků tradiční lidové architektury regionu. Mezi světové unikáty se zařadil jeho Jurkovičův dům a Sluneční lázně.

V Luhačovicích může každý něco objevovat, obdivovat a nalézat. Město láká k návštěvě a vždy je připraveno každého hosta hýčkat a mile překvapovat na každém kroku.

Zdravice významných hostů a činitelů

Miloslav Vlček

předseda Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

„Garanci nad šestnáctým ročníkem Mezinárodního festivalu dětských folklorních souborů Písní a tancem v Luhačovicích jsem přijal velmi rád, a jak jsem již řekl na jaře při přebírání záštity, především ze dvou důvodů. Prvním je skutečnost, že se jedná o dětský festival, což je sympatický příslib, že kulturní odkaz našich předků nezanikne, ale naopak bude udržován a rozvíjen a jeho nositelem se stává nová, ta nejmladší generace, a druhým pak fakt, že se festival koná v překrásných moravských lázních s bohatými kulturními tradicemi. Je úžasné sledovat, s jakým zanícením se ti nejmladší věnují folkloru a za to patří poděkování nejen dospělým vedoucím konkrétních kolektivů, ale samozřejmě také všem organizátorům luhačovického festivalu. Myslím si, že právem můžeme být hrdi na to, že festival Písní a tancem patří k nejvýznamnějším akcím svého druhu v Evropě. Všem návštěvníkům festivalu a příznivcům folkloru přeji mnoho příjemných a spontánních zážitků.“

Alena Gajdušková

předsedkyně klubu Senátu
Parlamentu České republiky

„Jsem velice potěšena tím, že jsem mohla převzít záštitu nad jedním z nejvýznamnějších, ale také nejmladších folklorních festivalů u nás. V názvu Písní a tancem je ukryto všechno, co je možné na pódiu před lázeňskou kolonádou v několika zářijových dnech spatřit v podání našich i zahraničních dětských souborů. Skutečnost, že děti jsou hlavními nositeli tradiční lidové kultury je zárukou toho, že se bude dále rozvíjet a přenášet z generace na generaci. Proto jsem přesvědčena, že o budoucnost folkloru u nás se rozhodně nemusíme strachovat. Festival je však významný ještě z jednoho důvodu. Je neskutečně jímavou ukázkou toho, co dělají dospělí pro aktivní generační výměnu, proto, aby lidová kultura měla kontinuální vývoj.“

Musím v této souvislosti ocenit zejména manžele Věru a Jana Haluzovy, kteří nejen že stáli u zrodu festivalu Písni a tancem, ale jsou stále symbolem toho, že s písničkou a tancem se nestárne, ale také jsou vzorem pro všechny ty, kteří se zde na pódíích představují.“

Libor Lukáš

hejtman Zlínského kraje

„V rozhovoru pro časopis Folklor jsem před časem řekl, že folklor mám moc rád, byť se necítím být jeho znalcem. To mi však vůbec nebrání v tom, abych již po několikáté převzal záštitu nad luhačovickým festivalem, který je jednou z nejužasnějších akcí lidové kultury v našem kraji. Těch akcí je mnoho, snad i proto si Zlínský kraj vydobyl slogan „kraj s kouzlem rozmanitosti“.

Myšlenka luhačovického festivalu se realizuje především díky dospělým iniciátorům a organizátorům, svým charakterem je však festival určen především dětem. Naslouchejme tedy děvčatům a chlapcům z různých koutů světa, stojí to za to! Věřím, že mladým hudebníkům, zpěvákům a tanečníkům se bude v našich světoznámých lázních dobře vystupovat, a že si ponесou své nadšení pro tuto krásnou činnost i do dalších let. Návštěvníkům festivalu a příznivcům folkloru pak přeji mnoho příjemných a spontánních zážitků.“

Zdeněk Pšenica

předseda Folklorního sdružení
České republiky

„Mezinárodní folklorní festival Písni a tancem vznikl v roce 1993 z podnětu Folklorního sdružení České republiky v úzké spolupráci s městem Luhačovice, s tehdejším krajským úřadem a Lázněmi Luhačovice. Je to jedna z majoritních akcí FoS ČR. Tento dětský festival je nejvýznamnějším dětským folklorním festivalem v České republice a zároveň patří mezi nejvýznamnější na evropském kontinentě. Je to jeden z šesti festivalů CIOFF u nás.

Mé osobní poděkování bych chtěl v první řadě dát patronům letošního šestnáctého ročníku festivalu, jmenovitě předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Miloslavu Vlčkovi, předsedkyni výboru Senátu Parlamentu České republiky

Aleně Gajdůškové a hejtmanovi Zlínského kraje Liboru Lukášovi. Rovněž bych chtěl poděkovat městu a lázním Luhačovice a všem dalším spolupracovníkům a sponzorům. Moc děkuji zakladatelce a čestné prezidentce festivalu Věrušce Haluzové, také řediteli festivalu Michaelu Jahodovi, prezidentce festivalu Radce Ehrenbergerové a svým nejbližším spolupracovníkům, v první řadě tajemníkovi Folklorního sdružení České republiky Jiřímu Pokornému.“

Radka Ehrenbergerová
prezidentka festivalu

„Vážení kolegové z festivalového štábu! Je mi ctí a potěšením zároveň, že i letos se s vámi se všemi ve zdraví setkávám na festivale v Luhačovicích. Před několika lety jsem začala na tento festival jezdit jako členka realizačního týmu, autorka některého z pořadů, členka inspicie, zkrátka, co bylo potřeba, tam jsem se snažila pomoci. Hodně jsem se učila od Věrušky Haluzové. Komunikovala jsem se všemi režiséry, sledovala celkovou organizaci festivalu.

Moje role je dnes v mnohém stejná. Snažím se řešit úkoly festivalu konstruktivně a odpovědně. S kolegy podporujeme nové aktivity na festivale. Tvoříme a snažíme se obohatit programy. Vytváříme podmínky, které umožní účinkujícím podat perfektní výkon. Otevřené a komunikativní prostředí v realizačním štábu je určitě důvodem, proč mám festival v Luhačovicích tak ráda. Děkuji Vám, vážení kolegové!

Věrní a dlouholetí návštěvníci festivalu se ve stejný čas, jako všichni ostatní příznivci, budou pohybovat v okolí kolonády. Při koncertech na venkovním pódiu si vychutnají melodie z mnoha koutů Evropy. Milým pohlazením letošního ročníku jsou písně v podání finalistů soutěže Zpěváček 2008. Publikum ocení neopakovatelné taneční výkony jednotlivců. Nechá se unést něhou i živostí tanečních čísel dětských souborů. Za bouřlivý potlesk nás muzikanti odmění přídavkem. Atmosféra odpoledních vystoupení je neopakovatelná. Malá dívenka skáče panáka nakresleného v písku u fontány, pobrukuje si písničku, co slyšela z jeviště. I tato vzpomínka v nás zůstane, zvláště když jsme měli chuť skákat vedle ní. Kvůli těmto chvilčkám se rok co rok vracíme na Lázeňské náměstí. Děkuji Vám, milí příznivci a návštěvníci festivalu, za vaši přízeň!

Festival, který ve svém přívlastku nese pojmenování dětský, je určen nejmladší generaci našeho národa. Svůj příspěvek do festivalového bulletinu píše v době, kdy celý folklorní svět dává své hlasy petici za zachování nejprestižnějšího českého folklorního tělesa - za záchranu Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Milí účinkující, dobře vím, že vaše starosti jsou přiměřeny vašemu věku. Že jste nyní vzdálení přemýšlení, jak se lidové kultuře budete věnovat ve své dospělosti. Věřte, že rozumní a soudní lidé vás budou ve vašem zájmu o lidové umění podporovat. Že budeme vytvářet podmínky, abyste dědictví našich otců mohli nadále studovat a objevovat.

Svoji roli dnes vidím jako nositel myšlenek festivalu, který rozvíjí lidskou přirozenost, připomíná odkazy naší minulosti, vytváří ve všech účastnících festivalu jemné nitky úcty a sounáležitosti.

Ke každoročnímu poděkování účinkujícím přidávám výzvu: dokažte nám, že lidový zpěv, tanec i hudba je prvek, který potřebujete ke svému životu i v pozdějším věku (stejně jako my), element, který nás spojuje (stejně jako nás), že je to základ vyspělého přístupu k historii.“

Michael Jahoda

ředitel festivalu

„Každý rok, počátkem měsíce září, ožívá Lázeňské náměstí v Luhačovicích dětským zpěvem, říkankami, hrami a tanci. Každý rok v měsíci září máme opakovanou možnost sledovat dovednost, přirozený talent a cit našich dětí pro rytmus a melodii, ladnost a dokonalou koordinaci pohybu i pro bezprostřednost dětské hry.

Vše výše uvedené se daří u dětí rozvíjet již šestnáct let pořadatelům festivalu Písní a tancem v Luhačovicích. Zvláštní a neopakovatelná atmosféra lázní a krásná přírodní scenérie města obklopeného barvami rozesmátých podzimních listnatých lesů, v níž pobýval v minulosti Leoš Janáček, ale také desítky dalších našich významných hudebních skladatelů, divadelních herců, operních zpěváků a mnoho jiných významných osobností, dodává festivalu neobyčejně silný emotivní náboj. A s ním nejen klid a pohodu, ale také určité nevyslovené napětí, které malí účinkující vnímají a jímž dovedně dotváří svá poutavá umělecká scénická vystoupení. Těší nás skutečnost, že luhačovický festival Písní

a tancem se stal našimi dětskými umělci, malými tanečnicí, zpěváky a muzikanty velmi oblíbeným.

Vážení přátelé, příznivci lidových tradic. Dovoluji si touto cestou vyslovit pozvání na programová vystoupení v rámci letošního ročníku Mezinárodního festivalu dětských folklorních souborů Písní a tancem. Těším se na setkání s vámi a přeji vám příjemné zážitky s lidovými tradicemi v luhačovických lázních.“

Věra Haluzová

čestná prezidentka festivalu

„Loni jsem říkala, že jsem moc ráda, že jsme se s manželem dožili festivalového jubilea. Uběhl další rok a já bych se musela opakovat, nicméně musím znovu vyjádřit radost nad tím, že toto naše dítě slaví ve zdraví šestnácté narozeniny. Vždy, když se Luhačovice rozzáří dětskými úsměvy, když se v prostoru před kolonádou rozezní lidové písničky, melodie a zavíří tance, tak si uvědomíme, kolik je v nich ukryto bohatství. Jsem moc pyšná na to, že jsme před lety mohli být u zrodu této festivalové tradice, která již dávno překročila hranice našeho kraje. Nebylo nám dopřáno mít vlastní děti, ale my považujeme právem za své všechny ty stovky úžasných mladých zpěváků, tanečnicků a hudebníků, kteří se sem každoročně sjíždějí. Sdílíme s nimi jejich radost a veselí, ale i znalost tradiční lidové kultury. Mám velkou radost, že zase mohu být s manželem u toho!“

XVI. ročník
PÍSNÍ A TANCEM
Luhačovice 2008

Prezidentka festivalu:
Radka Ehrenbergerová
členka výboru Folklorního sdružení
České republiky

Čestná prezidentka festivalu:
Věra Haluzová
zakladatelka festivalu Písní a tancem

Ředitel festivalu:
Michael Jahoda
tajemník Městského úřadu Luhačovice

Záštity:
Miloslav Vlček
předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky

Alena Gajdůšková
předsedkyně klubu Senátu Parlamentu
České republiky

Libor Lukáš
hejtman Zlínského kraje

Koncepce a programová příprava:
Radka Ehrenbergerová
Ivo Urban

Organizační ředitel:
Jiří Pokorný

Program

Čtvrtek 11. září 2008

- příjezd zahraničních souborů, porada s vedoucími kolektivů

Pátek 12. září 2008

- 10,00 hod. **Než přijde pan učitel**
koncert zahraničních souborů
(Lázeňské náměstí)
- 15,00 hod. **Už jsme tady**
koncert souborů z České republiky
(Lázeňské náměstí)
- 16,30 hod. **Už jsme tady**
koncert zahraničních souborů
(Pozlovice)
- 19,30 hod. Zpívající kolonáda se souborem
Kytice Praha
(Kolonáda)

Sobota 13. září 2008

- 09,00 hod. **Jarmark**
(Lázeňské náměstí)
- 13,30 hod. **Roztančená kolonáda**
(volná vystoupení souborů na kolonádě
kolem říčky)
- 14,00 hod. **Malí nositelé tradic**
(Lázeňské náměstí)
- 19,30 hod. **Písní a tancem pro všechny**
(KD Elektra)

Neděle 14. září 2008

- 09,00 hod. **Jarmark**
(Lázeňské náměstí)
- 10,00 hod. **Taneční dílna**
pořad mezinárodní taneční dílny
(Lázeňské náměstí)
- 13,00 hod. **Roztančená ulice**
průvod účinkujících
(od pošty na Lázeňské náměstí)
- 14,00 hod. **Písní a tancem**
(Lázeňské náměstí)
- 16,00 hod. **Ukončení festivalu**
(Lázeňské náměstí)

**Folklorní soubor Drahan a Drahánek
Blansko, Česká republika**

V roce 1974 byl založen v Blansku Folklorní soubor Drahan a o pět let později, v roce 1979, vznikla jeho dětská odnož Folklorní soubor Drahánek. Byl založen zejména pro výchovu mladší generace tanečníků, s cílem probouzet v dětech lásku k odkazu našich předků a připomínat si a udržovat folklorní tradice pro nastupující generace. Postupem času se oba soubory stávaly stále známějšími a začala se zúročovat jejich práce. Po úspěšných představeních v různých částech naší republiky se soubor prezentoval i v zahraničí. Členské základny obou souborů se průběžně obměňují. Drahánek tvoří děti předškolního a školního věku, taneční a hudební přípravu získávají v Soukromé základní umělecké škole Blansko. Základní repertoár souboru tvoří převážně tance, říkadla a zvyky z oblasti Horácka. Uměleckou vedoucí a choreografkou souborů je Miluše Jeřábková. Drahan i Drahánek jsou členy Horáckého folklorního sdružení.

**Dětský folklorní soubor Kytice
Praha, Česká republika**

Dětský folklorní soubor Kytice působí v hlavním městě České republiky jako pokračovatel dospělého souboru stejného názvu. V současnosti pracuje s více než pěti desítkami dětí od nejmenších - čtyřletých, až

po studenty středních škol. Tanečníci jsou rozděleni do tří skupin podle věku a schopností. Kytice má ve svém repertoáru taneční pásma, tance a písně jižních a středních Čech, ale i Chodska. Folklorní materiál vybírá, choreograficky upravuje a s tanečnicí nacvičuje umělecká vedoucí souboru Milena Pitterová. V dudácké muzice pod vedením Mileny Kmentové-Pitterové, působí muzikanti ve věku 15-36 let. Spojuje je zájem o lidovou hudbu a snaha vytvořit tanečnickům co nejlepší hudební doprovod. Vytvořili několik samostatných hudebních pásem, se kterými se prezentovali na posledních ročnících festivalu Setkání lidových muzik v Praze. Tento festival soubor Kytice v posledních třech letech pořádá. Kytice každoročně uskuteční až tři desítky vystoupení. Pravidelně se zúčastňuje významných folklorních akcí nejen doma, ale i v zahraničí, například Slovensku, Polsku, Chorvatsku či Francii. K největším úspěchům kolektivu patří účast na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici v roce 2005.

Dětský folklorní soubor Hořeňáček Lázně Bělohrad, Česká republika

Soubor je dětskou odnoží významného folklorního kolektivu Soubor písní a tanců Hořeňák z Lázní Bělohrad, který si na konci desetiletí připomene šedesáté výročí svého vzniku. Oba soubory rozvíjejí ve svých četných programech lidové kultury a pásmech tradice podkrkonošského lidu, oslavují krásu života tancem, písní, melodiemi, vyprávěnkou, rozdávají lidem radost a úsměv. Dětský soubor Hořeňáček pod vedením Milana Rychtery patří k nejaktivnějším

souborům svého druhu v regionu a je spoluorganizátorem Mezinárodního folklorního festivalu Slavnosti pod Zvičinou, ale také jedním z hlavních nositelů kulturního života v lázeňském městečku. Za dobu své existence mnohokrát vystupoval na festivalech a slavnostech doma i v zahraničí.

Dětský národopisný soubor Palavěnka Mikulov, Česká republika

Tento folklorní kolektiv je přípravným souborem pro Dětský národopisný soubor Palavánek a později pro Národopisný soubor Pálava v Mikulově. Jako všechny dětské soubory i na Mikulovsku vznikla potřeba věnovat se úplně malým dětem, které si chtějí hrát, tancovat a zpívat. Palavěnka bude brzy oslavovat pětadvacet let svého trvání a to je spousta krásných her a písniček, tanečků z oblasti hanáckého Slovácka a Podluží. Repertoár zachovává typický dětský projev, je dokreslován původními dětskými kroji. Velmi citlivě je vybírána doprovodná muzika, která je přizpůsobována pásmům a hrám. Často je to cimbálová muzika

Kolářek ZUŠ Mikulov, nebo jen jednotliví muzikanti. Mikulovsko je ojedinělou oblastí, která je pozoruhodná tím, že lidé si svou kulturu a projev s sebou přivezli při dosídlování pohraničí. K tomu máme štěstí v osobě Zlatky Krůzové, která na hanáckém Slovácku v Rakvičích vyrostla a svůj život zasvětila lidové kultuře a folklornímu dění na Mikulovsku.

Dětský folklorní soubor Malé Zálesí Luhačovice, Česká republika

Zakladatelkou souboru, který v Luhačovicích působí již takřka půl století, je Věra Haluzová, čestná prezidentka festivalu. Za tuto dobu se v něm vystřídalo několik generací tanečníků a hudebníků. V současnosti pracuje soubor ve dvou věkových kategoriích. Dětská skupina je laureátem MFF Strážnice 2003. Součástí Malého Zálesí je cimbálová muzika, spolupracujeme i s mladou muzikou při ZUŠ Luhačovice, která doprovází dětskou taneční skupinu. Repertoár čerpáme z bohatých tradic místní lidové kultury. Jeho těžištěm je hudební a taneční folklor regionu Luhačovické Zálesí, dětské hry, tradiční zvykosloví a výroční obyčeje. Kolektiv souboru bývá hostem mnoha významných kulturních akcí pořádaných městem a lázněmi Luhačovice, účastní se také koncertů, přehlídek, soutěží a festivalů doma i v zahraničí. Mimo to se soubor každoročně účastní organizace i účinkování na Slavnostním zahajování lázeňské sezony a Otevírání pramenů v Luhačovicích a je hostitelem Mezinárodního festivalu dětských folklorních souborů Písní a tancem. V roce 2006 jsme vydali první CD nazvané Léto na Zálesí, vloni pak nosič Láska na Zálesí s milostnou a svatební tematikou.

Dětský folklorní soubor Mladinka Plzeň, Česká republika

Od roku 1989 vychovává tento dětský soubor mladé tanečnický, hudebníky a zpěváky jako budoucí členy známého souboru Mladina (dříve Škoda Plzeň). Mladinka připravuje kolem pěti desítek dětí ve věku od pěti do osmnácti let v oblasti lidového tance a hudby. Program v délce až šedesáti minut tvoří pásma z folklorních oblastí západních a jižních Čech a z okolí Plzně. Tance jsou jevištně, choreograficky zpracovány a doprovázeny vlastní dětskou muzikou s několika zajímavými lidovými nástroji, jako jsou dudy, vozembouch a famfrnoch. K úspěchům souboru patří účast na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici v letech 1991, 1995 a 2003 či zahraniční turné v Německu, Turecku a Spojených státech.

Dětský folklorní soubor Hradišťánek Uherské Hradiště, Česká republika

Soubor vznikl jako jeden z prvních na Moravě již v roce 1955. Po léta svého trvání se stal přirozenou zásobárnou členů folklorních souborů v regionu, zejména souboru Hradišťan. Svůj repertoár tvoří z her, říkanek a tanců tradičního folklorního materiálu Slovácka. Pravidelně se zúčastňuje regionálních slavností, festivalu ve Strážnici, dosáhl i nejvyšších ocenění na národních přehlídkách. Natáčí pořady pro televizi, spolupracuje při natáčení filmů a dokumentů. Od druhé poloviny sedmdesátých let pravidelně připravuje tematické pořady a výchovné koncerty. Současný Hradišťánek tvoří přibližně dvě stovky dětí v sedmi skupinách! Pátou - festivalovou skupinu - tvoří čtyřiačtyřicetlenný taneční soubor a cimbálová muzika ZUŠ

Uherské Hradiště. Historie cimbálovky je spojena se jmény vynikajících pedagogů Jaroslava Čecha a Pavla Štulíra, kteří vychovali několik generací skvělých muzikantů. V roce 2005 získal Hradišťánek za dlouholetou práci s dětmi Cenu města Uherské Hradiště.

Dětský folklorní soubor Turiec Martin, Slovenská republika

Není rozhodně náhodou, že Dětský folklorní soubor Turiec vznikl ve městě s tak bohatými kulturními tradicemi, jako je právě Martin. Jeho zakladateli jsou bývalí tanečníci Folklorního souboru Turiec Božena Kočalková, Šárka Zuberová a Ján Linceni. Od svého založení v září 1982 se repertoár dětského souboru orientuje především na zvyky, obyčeje, hry, tance a písně regionu Turiec. Od roku 1990 se souborem účinkovaly dětské lidové hudby Gader, Fialočka, Studienka, Rozmarjin, Veternica a Bobovník. Soubor se postupně propracoval mezi přední slovenské dětské folklorní kolektivy. Nejednou reprezentoval region, ale i Slovenskou republiku na festivalech a slavnostech v různých evropských zemích. Mnohokrát vystupoval soubor ve slovenské televizi, vydal vlastní CD *Piesne z Turca a Vianoce s nami*. Dětský folklorní soubor Turiec je členem Folklorní unie na Slovensku.

Dětský folklorní soubor Lomisa Tbilisi, Gruzie

Gruzínský dětský folklorní soubor Lomisa byl založen v roce 1995 v hlavním městě Tbilisi při Státním akademickém souboru písní a tanců Gruzie Erisioni. Zakladatelem a jediným vedoucím i choreografem tanců byl v minulosti vynikající tanečník Taniel Miladze. V Gruzii se nachází chrám nazvaný Lomisa. Tento chrám je symbolem odvahy a cti křesťanského národa Gruzie. Mladí tanečníci souboru Lomisa hrdě nesou svaté jméno, což prokazují vysokým interpretačním mistrovstvím na mnoha festivalech světa, například v Řecku, Bulharsku, Turecku, Rumunsku, Polsku či Itálii. Soubor tvoří dívky a chlapci ve věku do patnácti let v krásných gruzínských národních krojích. Program je sestaven z gruzínských národních tanců Kartuli, Horumi, Adzjaruli, Parikaoba, Samaija, Mtinlivi, Svanuri, Kintauri. Tanečnice doprovází hudebníci hrající na gruzínské národní lidové nástroje.

Folklorní soubor KUD Kosovski Božur Kosovska Mitrovica, Kosovo

První umělecká společnost zpěváků byla založena v roce 1923 v Kosovské Mitrovici a představuje počátek rozvoje amatérských kulturních a uměleckých aktivit. KUD Kosovski Božur má přibližně dvě stovky členů, kteří vyjadřují svůj vztah k tradicím prostřednictvím folkloru, ale i recitace a herectví, pro které má soubor zvláštní sekce. Ve svém repertoáru má soubor velké množství tanečních choreografií z Kosovské Mitrovice a celé země. Za léta své existence soubor mnohokrát vystupoval v různých místech bývalé Jugoslávie, zúčastnil se však i festivalů ve Francii, Německu, Rakousku, Polsku, České republice, Holandsku, Řecku

a Bulharsku. Dnes soubor pracuje v extrémně špatných podmínkách pro život lidí, kteří milují zpěv a tanec. Přesto si udržuje vysokou uměleckou úroveň svých vystoupení.

Krojový spolek Arge Deggendorf Spolková republika Německo

Před více jak dvaceti lety se desítky krojových spolků z okolí města Deggendorf spojila do sdružení Arge. V tomto sdružení je také oddělení pro mládež, jehož vedoucími jsou Erich Franzmann a Andrea Strobl. Arge pro děti pořádá výlety, taneční večery, ale také spoustu jiných volnočasových aktivit. Veškeré činnosti a práce spolku jsou založeny na dobrovolnosti a účastníci je dělají ve volném čase. Pro veřejná vystoupení byla ze spolků Osterhofen, Schöllnach, Mietraching, Lalling a Grafing sestavena taneční skupina. Při tanci je doprovází jeden muzikant.

Lázeňský jarmark řemesel

SOŠ Luhačovice **řezbářství, kovářství a hrnčířství**

V roce 2005 se Střední odborná škola v Luhačovicích stala členem sítě přidružených škol v UNESCO. Studenti oboru uměleckých řemesel předvedou v rámci festivalu výrobní postupy uměleckého řezbářství a práce na hrnčířském kruhu. Součástí předvádění tradičních řemeslných technologií je také ukázka kovářského řemesla v přenosné výhni.

Hana Hradská **Velké Pavlovice - medový perník**

Dříve se výrobou medových perníčků zabývala svátečně při zaměstnání, dnes se perníky staly její hlavní zálibou. Vyrábí zdobené medové pečivo pro upomínku i pochutnání a navazuje tak na tradici starých perníkářů, kteří své výrobky prodávali především na poutích a jarmarcích.

Silvie Macháčková **Pozlovice - medové perníčky**

Její perníčky jsou osobitě výtvarně zpracované. Její doménou je filigránsky jemná a precizní kresba bílkovou polevou, připomínající krajkovinu. Používá bílou barvu i jemné, pastelové odstíny polevy. Převažují drobné tvary perníčků, ze kterých na Vánoce a Velikonoce vyrábí tematické kolekce. V loňském roce její perníčky získaly ochrannou známku Tradice Bílých Karpat.

Vladimír Majerský **Zvolen - hlavolamy ze dřeva**

Je nejen nadšeným sběratelem, ale především výrobcem dřevěných hlavolamů. Často cestuje po českých a slovenských festivalech a nabízí dětem i dospělým možnost vyzkoušet si svůj důvtip a trpělivost. Málokterý hlavolam se dá vyřešit na první pokus. A právě to je na nich to nejcennější. Dávají příležitost hrát si, bavit se a logicky uvažovat. Tvůrce nabízí ve svém prvním slovenském putovním Hyperkrošnamarketu prostorové kostky a krystaly, logické a trikové hry, přívěšky a spoustu zábavy.

Stela Sabinovská
Valašské Meziříčí
textilní výrobky, modrotisk

Zabývá se výrobou modrotisku, který zpracovává do drobných textilních výrobků a upomínkových předmětů. Polštářky, hračky, ozdoby plněné voňavými bylinami, vznikají precizním zpracováním a výtvarným půvabem. Novinkou jsou tradiční soustružené dřevěné panenky ve tvaru kuželky, které autorka oživuje oblékáním do modrotiskových sukní.

Petr Hába
Vizovice - vizovické pečivo

Původní účel lidového figurálního pečiva byl symbolický a obřadní, v dnešní době se vyrábí spíše jako projev tradiční výroby, kterou se zabývá mnoho vizovických rodů. Také Petr Hába navazuje na rodinnou tradici a předává dál tento pozoruhodný projev lidové tvořivosti a sepětí s rodným krajem.

Petr Jahůdka
Vizovice - výrobky ze dřeva

Jeho drobné dřevěné plastiky, formičky na pečivo a na máslo i další tradiční kuchyňské nářadí a pomůcky nejsou polychromované, ale zachovávají původní barvu dřeva. Mají rustikální charakter a živý výraz. Mohou sloužit jako vhodná upomínka na Valaško a jeho tradiční řemeslo.

Marie a Karel Zemánkovi
Slavičín - výrobky z proutí

Proutěné košíky navazují na tradiční práci s vrbovým proutím. Koše, košíky, metly a další výrobky různých tvarů byly a zůstávají nepostradatelnými pomocníky v domácnosti, především v zemědělských regionech.

Pavel Adamec **Vizovice - drátování**

Začal se jím zabývat po příchodu ze Slovenska. Pracuje převážně s černým vázacím drátem a používá tradiční techniku bez zbytečných ozdob, ale spolehlivě zpevňující nádobu proti rozbití. Zkouší však i volné, prostorové práce s různými náměty.

Jarmila Adamcová **Vizovice - batikované kraslice**

Společně se svým manželem se zabývá drátováním, ale vedle toho směřuje své úsilí k tvorbě kraslic voskovou batikou. Typické jsou pro ni rostlinné a figurální motivy a krátké texty nebo verše, psané po obvodu vajíčka.

Občanské sdružení Hvězda **Malenovice**

Programy pro mentálně postižené ve Zlíně, Malenovicích a Otrokovicích nabízejí klientům několik druhů služeb. Mimo jiné se zapojují do mnoha sportovních aktivit a nejrůznějších rutinních a domácích prací. Klienti mají také možnost práce v chráněných dílnách. Zde tkají tradičním způsobem koberce na ručních stavech, pletou košíky a vyrábějí svíčky ze včelího vosku. Součástí domova pro mentálně postižené děti a mládež v Otrokovicích je také dílna s keramickou pecí.

~ Festivalová fotogalerie ~

❧ Příprava festivalu ❧

Štáb festivalu

Radka Ehrenbergerová, Pardubice
Věra Haluzová, Pozlovice
Michael Jahoda, Luhačovice
Milena Hrbáčová, Luhačovice
Blanka Petráková, Luhačovice
Jiří Pokorný, Praha
Zdeněk Pšenica, Praha
Pavel Slovák, Luhačovice
Jana Šuráňová, Luhačovice
Lenka Vinterová, Luhačovice
Ivo Urban, Zlín
Marcela Urbanová, Zlín
Josef Langer, Velká Bystřice
Lenka Langerová, Velká Bystřice
Jiří Kyněra, Svatobořice-Mistřín
Jarmila Zorbičová, Praha
Viera Zemanová, Praha
Šárka Hromadová, Vsetín
Bedřiška Mikundová, Praha
Jaroslav Mikunda, Praha

Autorská příprava pořadů

Ladislav Bačinský, Košice
Věra Haluzová, Pozlovice
Martin Krajňák, Brno
Jiří Perútka, Zlín
Libuše Perútková, Zlín
Radka Ehrenbergerová, Pardubice
Ivo Urban, Zlín
Dagmar Valová, Orlová
Jozef Harčarik, město

**XVI. Mezinárodní festival
dětských folklorních souborů**

PÍSNÍ A TANCEM

Luhačovice 11. - 14. září 2008

Odpovědný redaktor: Oldřich Koudelka

Vydalo: Folklorní sdružení
České republiky, 2008

Foto: František Synek, Oldřich Koudelka,
archivy zúčastněných souborů

Tisk: TG TISK s.r.o., Lanškroun

Náklad: 700 kusů

Neprodejné!